МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЛУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЦИФРОВИХ, ОСВІТНІХ ТА СОЦІАЛЬНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Декан факультету
_____ Галина ГЕРАСИМЧУК
«26» серпня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
_____ Надія КОВАЛЬЧУК
«26» серпня 2026 р.

СИЛАБУС

з освітнього компонента «Соціальна реабілітація»
ступінь вищої освіти – магістр
галузь знань – А Освіта
спеціальність – А1 Освітні науки
освітня програма – Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)

Кафедра соціогуманітарних технологій

Силабус склав(ла) доцент кафедри соціогуманітарних технологій, к.пед.н., доцент Лілія ПОТАПЮК

Силабус затверджений на засіданні кафедри соціогуманітарних технологій, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Завідувач кафедри к.і.н., доцент Оксана ЖУК

Розглянуто та схвалено групою забезпечення освітньої програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)», протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Гарант ОП «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)» к.пед.н., доцент Лілія ПОТАПЮК

Схвалено науково-методичною радою університету, протокол № 1 від «26» серпня 2026 р.

Затверджений силабус онлайн:
https://e.lntu.edu.ua/syllabus/290

Луцьк – 2026

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА «Соціальна реабілітація»

Освітня програма	Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)
Галузь знань / Спеціальність	А Освіта / А1 Освітні науки
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Статус дисципліни	нормативна
Мова викладання	українська
Обсяг	6 кредитів ECTS / 180 годин, семестр 1
Форма контролю	екзамен
Викладач(і)	к.пед.н., доцент Лілія ПОТАПЮК

1. Мета і завдання дисципліни

Мета: Метою викладання дисципліни «Соціальна реабілітація» є зацікавленість, розширення та поглиблення системних теоретичних і практичних знань здобувачів вищої освіти про інклюзивне освітнє середовище, соціальну реабілітацію, що впливають на якість та професіоналізм фахівця галузі освітніх, педагогічних у професійній діяльності; ознайомлення здобувачів освіти з основними характеристиками базових технологій соціальної реабілітації, соціально-педагогічної реабілітації; визначення сутності та особливостей процесу технологізації реабілітації людей різних категорій.

Завдання: Ознайомлення здобувачів освіти із базовими концептами, принципами та практичними основами соціальної реабілітації; формування готовності до використання знань про соціальну адаптацію, реабілітацію, інтеграцію осіб із постійними чи тимчасовими обмеженими можливостями здоров'я; набуття наукових знань про основи відновлення соціального, психологічного та фізичного здоров’я, функціональних можливостей, життєдіяльності осіб із різними фізичними станами та фізичними можливостями; уміння використовувати методи та засоби соціальної реабілітації для повного функціонального відновлення осіб, які знаходяться у важких життєвих ситуаціях.

Пререквізити: Засвоєння базових знань із соціально-гуманітарних дисциплін бакалаврського рівня, наявність навичок аналітичної та дослідницької роботи, формування ціннісних орієнтацій і професійної мотивації.

2. Компетентності

ІК — інтегральна компетентність: Здатність розв’язувати проблеми, задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері освітніх, педагогічних наук.

ЗК01 — Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК02 — Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК03 — Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях

ЗК05 — Здатність до адаптації та дії в новій ситуації

ЗК06 — Здатність виявляти, ставити та розв’язувати проблеми

ЗК07 — Здатність до міжособистісної взаємодії

ЗК08 — Здатність діяти соціально відповідально і свідомо

СК03 — Здатність враховувати різноманітність, індивідуальні особливості здобувачів освіти у плануванні та реалізації освітнього процесу в закладі освіти

СК05 — Здатність розробляти і реалізовувати нові освітні інструменти, проєкти та інтегрувати їх в освітнє середовище закладу освіти

СК06 — Здатність управляти стратегічним розвитком команди в педагогічній, науково-педагогічній та науковій діяльності

СК10 — Здатність демонструвати розуміння інклюзивних цінностей, уміння розпізнавати та враховувати різноманітність осіб, здійснювати індивідуальний супровід в освітньому процесі

СК11 — Здатність застосовувати сучасні освітні, реабілітаційні, арт-терапевтичні, інформаційні та профорієнтаційні технології у роботі з особами з порушеннями психофізичного розвитку в умовах інклюзивного освітнього середовища

3. Структура дисципліни, розподіл годин, зв'язок тем з компетентностями

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	Разом	Методи навчання	Методи оцінювання	ЗК та СК
Змістовий модуль 1. Загальні основи соціальної реабілітації								
1	Тема 1. Соціальні технології в системі соціальної реабілітації та інклюзивної освіти	2/–	2/–	11/13	15/13	МН1, МН2, МН4	МО2, МО6	ЗК01, ЗК06, СК03, СК06
2	Тема 2. Соціальна реабілітація як напрям комплексної підтримки особистості	2/2	2/–	12/14	16/16	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	ЗК01, ЗК02, ЗК05, СК03, СК06
3	Тема 3. Соціально-педагогічні засади в абілітації та реабілітації осіб з особливими освітніми потребами	2/–	4/–	12/14	18/14	МН1, МН2, МН3	МО2, МО4, МО7	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК05, ЗК07, ЗК08, СК03, СК06, СК10
4	Тема 4. Розроблення індивідуальних програм соціально-педагогічної реабілітації та підтримки	2/–	2/–	10/14	14/14	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4	ЗК02, ЗК03, ЗК05, ЗК07, СК03, СК05, СК10
5	Тема 5. Діяльність центрів соціальної та психосоціальної реабілітації: міждисциплінарний підхід і взаємодія з освітніми установами		2/2	12/14	14/16	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО7	ЗК01, ЗК02, ЗК07, СК10, СК11
6	Тема 6. Соціальна реабілітація та психосоціальна підтримка осіб, які пережили травматичні події, втрату або наслідки війни		4/–	8/16	12/16	МН1, МН2, МН6	МО2, МО3, МО6, модульна контрольна робота	ЗК02, ЗК03, ЗК05, ЗК06, ЗК07, СК03, СК10, СК11
Змістовий модуль 2. Соціальна реабілітація та адаптація особистості в суспільстві								

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
7	Тема 7. Організація реабілітаційної допомоги різним категоріям населення в контексті інклюзії та соціальної інтеграції	2/2	2/–	11/12	15/14	МН1, МН2, МН4, МН6	МО2, МО4, МО6	ЗК01, ЗК02, ЗК03, ЗК05, СК03, СК05, СК10
8	Тема 8. Соціальна реабілітація осіб з особливими освітніми потребами: підходи, технології та педагогічний супровід	2/–	2/–	11/12	15/12	МН1, МН2, МН4, МН5	МО2, МО4, МО7	
9	Тема 9. Технології соціальної терапії та психосоціальної підтримки в реабілітаційній роботі з різними групами населення	2/–	2/2	12/11	16/13	МН1, МН2, МН5, МН6	МО2, МО4, МО7	ЗК03, ЗК05, ЗК08, ЗК07, СК03, СК05, СК06
10	Тема 10. Комплексна медико-соціальна та психолого-педагогічна реабілітація осіб з інвалідністю	2/–	2/–	12/11	16/11	МН1, МН2, МН4, МН5	МО2, МО4, МО7	ЗК03, ЗК05, ЗК06, ЗК07, СК03, СК06, СК10
11	Тема 11. Соціальна реабілітація осіб, постраждалих унаслідок надзвичайних ситуацій, техногенних катастроф і воєнних дій		2/–	9/15	11/15	МН1, МН2, МН4, МН5	МО2, МО4	ЗК03, ЗК05, ЗК07, ЗК06, СК03, СК10, СК06
12	Тема 12. Соціально-педагогічна підтримка дітей і молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах: профілактика соціального виключення та сприяння інклюзії		4/–	5/12	9/12	МН1, МН2, МН3, МН5	МО2, МО3, МО7	ЗК01, ЗК02, ЗК08, ЗК07, СК03, СК10, СК06, СК11

№	Назва теми	**Лекції** денна/ заочна	**Практ./ Семін./ лаб** денна/ заочна	**Самост. робота** денна/ заочна	**Разом**	**Методи навчання**	**Методи оцінювання**	**ЗК та СК**
13	Тема 13. Ресурсний потенціал громади в організації соціальної реабілітації, інклюзії та психосоціального відновлення населення		2/–	7/14	9/14	МН1, МН2, МН3, МН6	МО2, МО4, МО7, модульна контрольна робота	ЗК02, ЗК05, ЗК06, ЗК07, СК03, СК05, СК06, СК10
	Разом	**16/4**	**32/4**	**132/172**	**180/180**			

Легенда: ЗК — загальна компетентність (номер за п. 2); СК — спеціальна (фахова) компетентність (номер за п. 2). Повне формулювання кожного коду наводиться в ОП / стандарті спеціальності.

Методи навчання: МН1 — словесний метод (лекція, дискусія, співбесіда тощо); МН2 — практичний метод (лабораторні та практичні заняття); МН3 — наочний метод (метод ілюстрацій і метод демонстрацій); МН4 — робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); МН5 — відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційні, мультимедійні, веб-орієнтовані тощо); МН6 — самостійна робота (розв'язання завдань).

Методи оцінювання: МО2 — усне або письмове опитування; МО3 — колоквіум; МО4 — тестування; МО6 — есе; МО7 — презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

4. Результати навчання

ПРН03. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію

ПРН07. Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання

ПРН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук

ПРН12. Застосовувати освітні, виховні, арт-терапевтичні, інформаційні методики та організовувати соціально-педагогічний супровід та інтеграцію осіб з особливими освітніми потребами та членами їх сімей

Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.
Створювати відкрите освітньо-наукове середовище, сприятливе для здобувачів освіти та спрямоване на забезпечення результатів навчання.
Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.
Застосовувати освітні, виховні, арт-терапевтичні, інформаційні методики та організовувати соціально-педагогічний супровід та інтеграцію осіб з особливими освітніми потребами та членами їх сімей.

5. Цілі сталого розвитку

ЦСР 3 – Міцне здоров'я і благополуччя

ЦСР 4 – Якісна освіта

6. Неформальна освіта

Рекомендовані курси, тренінги, стажування та інші: результати навчання, здобуті у формальній, неформальній чи інформальній освіті, можуть бути визнані відповідно до процедур ЛНТУ.

Підтвердженнями можуть бути сертифікати тематичних тренінгів, вебінарів чи онлайн-курсів разом з описом досягнутих результатів навчання.

7. Критерії та форми контролю

Оцінювання — за 100-бальною шкалою (національна шкала / ЄКТС). Підсумковий бал = поточний контроль (30 %) + ІЗ/КПІЗ (10 %) + модульний контроль (20 %) + екзамен (40 %).

Академічна доброчесність: самостійне виконання завдань; коректне посилання на джерела; позначення частин тексту, згенерованих засобами ШІ. Порушення академічної доброчесності не толеруються.

8. Зміст тем

Тема 1. Соціальні технології в системі соціальної реабілітації та інклюзивної освіти

1. Соціальна технологізація як процес оптимізації сучасної соціальної дійсності. Необхідність технологізації в соціальній сфері. Специфіка технологічного підходу до соціальної сфери. Особливості застосування соціальних технологій в умовах інклюзивного освітнього середовища. Основні принципи та функції соціальних технологій у роботі з особами, які потребують соціальної підтримки.
2. Підходи до визначення сутності соціальних технологій. Умови ефективності соціальних технологій, їх властивості. Технології соціальної адаптації, інтеграції та розвитку самостійності осіб з інвалідністю.
3. Фактори, що впливають на ефективність впровадження соціальних технологій. Багатоманітність та класифікація соціальних технологій, їх функції. Критерії оцінювання ефективності соціальних технологій у реабілітаційній діяльності та інклюзивній освіті. Інноваційні соціальні технології та цифрові інструменти в організації реабілітаційної підтримки осіб з особливими освітніми потребами.

Тема 2. Соціальна реабілітація як напрям комплексної підтримки особистості

1. Соціальна реабілітація як одна із технологій соціальної роботи, основні категорії соціальної реабілітації.
2. Види та форми соціальної реабілітації. Зміст, функції, принципи соціальної реабілітації. Механізми та етапи соціальної реабілітації.

3. Інтеграція як зовнішня умова організації соціальної реабілітації. Актуалізація внутрішніх ресурсів особистості, на яку спрямовується соціальна реабілітація. Основні умови організації соціальної реабілітації.

Тема 3. Соціально-педагогічні засади в абілітації та реабілітації осіб з особливими освітніми потребами

1. Особливості абілітації та реабілітації особистості. Соціально-педагогічна абілітація особистості, її сутність і призначення. Напрями в реабілітації. Вимоги до функціонування системи абілітації. Індивідуальна програма цілей рухового виховання
2. Підвищення ролі батьків в соціально-педагогічній абілітації.
3. Зміст соціально-педагогічного супроводу. Соціокультурне середовище абілітації та реабілітації особистості. Культура сфери життєдіяльності особистості.

Тема 4. Розроблення індивідуальних програм соціально-педагогічної реабілітації та підтримки

1. Взаємозв’язок соціальної адаптації і реабілітації. Форми адаптації. Порушення та компоненти соціальної адаптації. Види соціальної адаптації клієнтів соціальних служб.
2. Методика здійснення соціально-побутової адаптації. Елементи та етапи соціально-побутової адаптації. Пріоритетні форми проведення соціально-побутової адаптації.
3. Особливості розробки індивідуальної комплексної програми реабілітації. Характеристика її етапів. Заходи у різних сферах реабілітації. Ефективність соціальної реабілітації.

Тема 5. Діяльність центрів соціальної та психосоціальної реабілітації: міждисциплінарний підхід і взаємодія з освітніми установами

1. Роль центрів соціальної та психосоціальної реабілітації в системі комплексної підтримки особистості;
2. Нормативно-правові засади їхньої діяльності, основні завдання й функції.
3. Основні види соціальних, психологічних і педагогічних послуг, що надаються в центрах реабілітації. Особливості організації реабілітаційних послуг для дітей з особливими освітніми потребами та їхніх сімей.
4. Особливості розроблення й реалізації індивідуальних реабілітаційних програм.
5. Співпраця закладів освіти та центрів реабілітації у забезпеченні комплексної підтримки дітей і сімей. Роль фахівців інклюзивної освіти в міждисциплінарному супроводі осіб, які потребують реабілітаційної допомоги.

Тема 6. Соціальна реабілітація та психосоціальна підтримка осіб, які пережили травматичні події, втрату або наслідки війни

1. Теоретичні та практичні засади соціальної реабілітації й психосоціальної підтримки осіб, які пережили травматичні події, втрату або наслідки війни. Основні напрями соціальної реабілітації та психосоціальної підтримки таких осіб.
2. Особливості оцінювання індивідуальних потреб дітей і дорослих, визначити роль педагогічних працівників та міждисциплінарної взаємодії у створенні безпечного інклюзивного освітнього середовища.
3. Соціальні наслідки травматичних подій, втрати та війни для особистості, сім'ї й громади. Особливості психоемоційного реагування дітей і дорослих на травматичні події та втрату.
4. Оцінювання потреб дітей і сімей, які постраждали внаслідок війни або інших кризових ситуацій. Технології соціально-педагогічної підтримки дітей, які пережили травматичні події, в умовах інклюзивного освітнього середовища.

Тема 7. Організація реабілітаційної допомоги різним категоріям населення в контексті інклюзії та соціальної інтеграції

1. Поняття, мета, основні принципи та напрями організації реабілітаційної допомоги населенню. Особливості організації реабілітаційної допомоги дітям і молоді з особливими освітніми потребами.
2. Соціально-педагогічний супровід осіб з інвалідністю в процесах соціальної адаптації та інтеграції.
3. Організація реабілітаційної допомоги особам, які постраждали внаслідок війни, пережили травматичні події або втрату.
4. Бар'єри соціальної інтеграції та шляхи їх подолання в умовах інклюзивного суспільства. Соціальна інклюзія та її роль у становленні характеру й волі ООП.

Тема 8. Соціальна реабілітація осіб з особливими освітніми потребами: підходи, технології та педагогічний супровід

1. Розуміння особливостей соціальної реабілітації осіб з особливими освітніми потребами: зміст, завдання та провідні принципи.
2. Основні наукові підходи до організації реабілітаційної роботи з особами з ООП.
3. Врахування індивідуальних можливостей і потреб особистості під час планування реабілітаційних заходів.
4. Соціально-педагогічні технології підтримки осіб з ООП у різних соціальних та освітніх середовищах. Педагогічний супровід як складова забезпечення успішної адаптації та участі осіб з ООП в освітньому процесі.

Тема 9. Технології соціальної терапії та психосоціальної підтримки в реабілітаційній роботі з різними групами населення

1. Зміст технології соціальної терапії, рівні реалізації та форми роботи.
2. Моделі психотерапії. Рівні соціальної організації.
3. Види, функції та методи соціальної терапії. Критерії вирішення соціальних проблем клієнта. Групова соціальна терапія.
4. Методи поведінкової терапії в профілактиці віктимності.
5. Основні ризики та рекомендації щодо роботи з сім'ями, особами, які пережили травму чи

втрату.

Тема 10. Комплексна медико-соціальна та психолого-педагогічна реабілітація осіб з інвалідністю

1. Поняття, мета та основні завдання комплексної реабілітації осіб з інвалідністю.
2. Основні принципи й сучасні підходи до медико-соціальної та психолого-педагогічної реабілітації. Особливості визначення індивідуальних потреб і планування реабілітаційних заходів для осіб з інвалідністю.
3. Зміст і напрями медичної, соціальної, психологічної та педагогічної реабілітації. Роль інклюзивного освітнього середовища у соціальній адаптації та розвитку осіб з інвалідністю.
4. Міждисциплінарна взаємодія фахівців у процесі комплексної реабілітації: функції та відповідальність учасників команди супроводу. Критерії оцінювання ефективності комплексної реабілітації та моніторинг досягнутих результатів.
5. Інфраструктура регіональної моделі системи медичної реабілітації людей з інвалідністю.

Тема 11. Соціальна реабілітація осіб, постраждалих унаслідок надзвичайних ситуацій, техногенних катастроф і воєнних дій

1. Теоретичні та практичні засади соціальної реабілітації осіб, які постраждали внаслідок надзвичайних ситуацій, техногенних катастроф і воєнних дій. Поняття, сутність і основні завдання соціальної реабілітації.
2. Основні соціальні, психологічні та освітні потреби постраждалих осіб і чинники, що впливають на процес їхньої соціальної адаптації. Принципи, напрями та сучасні технології соціальної реабілітації постраждалих осіб.
3. Особливості соціально-педагогічного супроводу дітей і молоді, які пережили травматичні події, втрату або вимушене переміщення. Організація психосоціальної підтримки осіб з інвалідністю та особливими освітніми потребами, постраждалих унаслідок воєнних дій.
4. Роль інклюзивного освітнього середовища у сприянні соціальній адаптації та поверненню дітей і молоді до повноцінної участі в освітньому процесі. Етичні засади роботи з постраждалими особами: дотримання гідності, конфіденційності, добровільності та недискримінації.

Тема 12. Соціально-педагогічна підтримка дітей і молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах: профілактика соціального виключення та сприяння інклюзії

1. Теоретичні засади й практичні механізми соціально-педагогічної підтримки дітей і молоді, які перебувають у складних життєвих обставинах; сформувати вміння визначати їхні освітні та соціальні потреби
2. Соціально-педагогічна підтримка дітей і молоді: сутність, принципи, завдання та основні напрями. Соціальне виключення як проблема сучасного суспільства: причини, прояви та наслідки для особистісного розвитку й освітньої інтеграції.
3. Профілактика булінгу, дискримінації, стигматизації та соціальної ізоляції в інклюзивному освітньому середовищі.
4. Способи профілактики соціального виключення

Тема 13. Ресурсний потенціал громади в організації соціальної реабілітації, інклюзії та психосоціального відновлення населення

1. 1. Інноваційний підхід до екологічних проблем. Концепції та стратегії «зеленої соціальної роботи».
2. Координація програм допомоги, перша психологічна допомога потерпілим в умовах екологічних катастроф, протидія дискримінації, мобілізація громад на відновлення середовища.
3. Зменшення екологічної несправедливості в громаді, формування готовності протидіяти екологічним викликам, навчання розумному споживанню, впровадження зелених технологій.
4. Лобіювання інтересів громад і груп, які зазнають екологічної дискримінації, протидія структурній нерівності, вплив на урядові структури).
5. Реабілітаційна діяльність серед осіб, які постраждали внаслідок екологічних та техногенних катастроф і соціальних хвороб.

9. Опис ІЗ/КПІЗ

Індивідуальне завдання з освітнього компонента «Соціальна реабілітація» кожен здобувач виконує самостійно. Підготовка завдання здійснюється на основі опрацьованої літератури та зібраної інформації в мережі «Інтернет», її аналізу та формулювання висновків. ІЗ оформляється відповідно до встановлених вимог. Виконання ІЗ є одним із обов'язкових складових модулів залікового кредиту з освітнього компонента «Соціальна реабілітація» і оцінюється за 100-бальною шкалою.

Завдання виконання індивідуального завдання полягає у розширенні та поглибленні теоретичних знань. В індивідуальній роботі здобувачі вищої освіти повинні показати: правильне розуміння поставленого завдання; вміння працювати з літературними джерелами та використовувати законодавчі й інструктивні матеріали; висловлювати свої думки з актуальних питань і робити обґрунтовані висновки на основі проведеного аналізу; можливість використовувати теоретичні знання, отримані на лекціях, застосовувати сучасні методи дослідження з використанням таблиць, графіків, діаграм та інших графічних зображень.

Форми захисту ІЗ: презентація; реферат; есе тощо.

Тематика індивідуальних завдань (на вибір здобувача)

Підготувати реферат за однією із обраних тем:

1. Безбар'єрне середовище для людей з інвалідністю та інших маломобільних груп населення: поняття, вміст, формування.
2. Порядок забезпечення людей з інвалідністю технічними засобами реабілітації.
3. Фізкультура і спорт як технологія реабілітації людей з інвалідністю.
4. Особливості соціальної реабілітації осіб без певного місця проживання.
5. Організація соціальної реабілітації військовослужбовців, що звільняються в запас.
6. Організація соціальної реабілітації осіб, звільнених з місць позбавлення волі.
7. Організація соціальної реабілітації осіб, які потерпіли в результаті надзвичайних ситуацій.
8. Державні програми у сфері соціальної реабілітації людей з інвалідністю і інших категорій осіб з обмеженнями життєдіяльності.
9. Форми взаємодії професійних соціальних працівників з фахівцями інших профілів в процесі соціальної реабілітації людей з інвалідністю.
10. Роль громадських організацій в організації соціальної реабілітації людей з інвалідністю.
11. Ефективні методи психологічного відновлення.
12. Основні пріоритети соціальної політики щодо покращення становища жінок.
13. Особливості групової роботи в реалізації реабілітаційних програм.
14. Соціальна реабілітація осіб, які пережили травму чи втрату (внаслідок стихійного лиха або війни).
15. Характеристика етапів ресоціалізації дезадаптованих осіб.
16. Особливості підтримки дітей та молоді в умовах воєнного стану.
17. Індивідуальна карта ресурсів, які сприяють психологічному відновленню особистості після пережитої травми.
18. Роль соціальної підтримки у процесі відновлення.
19. Роль педагогів та фахівців інклюзивної освіти у підтримці осіб із травматичним досвідом.
20. Причини та чинники виникнення поведінкових відхилень у підлітковому віці.

Тематика есе та презентацій (на вибір здобувача)

1. Характеристика класифікацій соціальних технологій.
2. Специфіка застосування і впровадження соціальних технологій у практичній соціальній діяльності.
3. Специфіка застосування і впровадження соціальних технологій у практичній соціально-

педагогічній діяльності з соціальної реабілітації вихованців закладів інтернатного типу.

4. Специфіка застосування і впровадження соціальних технологій у практичній соціальній діяльності з соціальної реабілітації літніх та похилих людей.

5. Специфіка застосування і впровадження інноваційних соціальних технологій у практичній соціально-педагогічній діяльності з соціальної реабілітації людей з інвалідністю і дітей з обмеженими можливостями.

6. Специфіка застосування і впровадження соціальних технологій у практичній соціальній діяльності з соціальної реабілітації літніх та похилих людей з проблемами здоров'я.

7. Проаналізуйте технології медико-психологічного соціального обслуговування і реабілітації людей з інвалідністю Канади.

8. Охарактеризуйте технології соціального обслуговування людей з інвалідністю Японії.

9. Охарактеризуйте технології соціального обслуговування людей з інвалідністю Німеччини.

10. Характеристика технології арт-терапії в рамках професійної діяльності фахівця з інклюзивної освіти.

11. Застосування методів арт-терапії у роботі соціального працівника з різними групами клієнтів.

12. Санаторно-курортні установи та їх роль у здійсненні медичної реабілітації людей з інвалідністю.

13. Організація соціальної і медичної реабілітації постраждалих в АТО.

14. Сутність індивідуальної програми цілей рухового виховання дитини.

15. Особливості соціально-педагогічного супроводу дитини.

16. Посттравматичне відновлення: стратегії профілактики ПТСР.

17. Розробка фрагменту заняття з використанням інтерактивних технологій для дітей з особливими освітніми потребами.

18. Створіть структурно-логічну схему або ментальну карту на тему «Основні завдання соціальної реабілітації осіб з особливими освітніми потребами».

19. Розробіть індивідуальний соціально-реабілітаційний маршрут для особи з особливими освітніми потребами (за вибором здобувача) за таким планом: характеристика особи, визначення потреб, мета реабілітації, завдання соціальної реабілітації, форми та методи роботи, очікувані результати.

20. Підготуйте проєкт соціально-реабілітаційного заходу для дітей та молоді з особливими освітніми потребами за такою структурою: назва, мета, цільова аудиторія, основні завдання, форми роботи, очікувані результати.

21. Проаналізуйте досвід організації реабілітаційних послуг в одному із закладів освіти або соціальних установ. Підготуйте коротке повідомлення (3–5 сторінок), у якому висвітліть характеристику установи, категорії отримувачів послуг, форми та методи реабілітаційної роботи, відповідність діяльності сучасним підходам до реабілітації.

22. Проаналізуйте одну сучасну наукову статтю з проблем соціальної реабілітації за таким планом: бібліографічний опис; актуальність дослідження; мета та завдання; методи дослідження; основні результати; практичне значення отриманих висновків; власна оцінка роботи.

23. Розробіть фрагмент індивідуальної програми соціальної реабілітації для однієї із категорій осіб (3-4 сторінки): дітей з особливими освітніми потребами; внутрішньо переміщених осіб; ветеранів війни; осіб з інвалідністю; сімей, які перебувають у складних життєвих обставинах.

24. Розробіть технологію реабілітації (терапії) для групи клієнтів одного із закладів соціальної сфери.

25. Опрацюйте чинні нормативно-правові документи України у сфері соціальної реабілітації та підготуйте короткий аналітичний огляд (2–3 сторінки) (основні положення документів; права отримувачів соціальних послуг; роль освітніх та соціальних установ у реабілітаційному процесі).

26. Складіть схему соціального маршруту особи, яка потребує реабілітації, від моменту звернення по допомогу до завершення основних реабілітаційних заходів. У схемі відобразіть

установи, спеціалістів, види послуг, очікувані результати кожного етапу.

27. Підготуйте практичні рекомендації для педагогів інклюзивних закладів освіти щодо участі в реалізації комплексних реабілітаційних програм для дітей з особливими освітніми потребами.

28. Порівняйте діяльність центру соціально-психологічної реабілітації; інклюзивно-ресурсного центру; центру життєстійкості; центру соціальних служб. Визначте спільні та відмінні характеристики.

29. Створіть мініпроєкт профілактичної програми для закладу освіти на тему «Попередження девіантної поведінки підлітків».

30. Підготуйте соціально-педагогічний проєкт на тему «Повернення до безпечного середовища: програма підтримки дітей вулиці». У проєкті передбачте актуальність проблеми, мету та завдання, цільову групу, основні заходи, партнерів проєкту, очікувані результати, критерії ефективності.

31. Запропонуйте систему моніторингу виконання індивідуального плану соціальної реабілітації. Визначте показники ефективності; методи збору інформації; періодичність оцінювання; способи коригування плану.

32. Розробіть фрагмент заняття з використанням інтерактивних технологій для осіб з особливими освітніми потребами.

33. Проведіть аналіз діяльності однієї установи, що здійснює захист прав дітей (служба у справах дітей, центр соціальних служб, інклюзивно-ресурсний центр, центр життєстійкості тощо).

34. Складіть індивідуальну карту ресурсів, які сприяють психологічному відновленню особистості після пережитої травми.

35. Розробіть мініпрограму профілактики ПТСР для закладу освіти за такою структурою: мета, цільова аудиторія, завдання, основні напрями роботи, форми реалізації, очікувані результати, критерії ефективності.

36. Розробіть алгоритм дій педагога у випадку виявлення в здобувача освіти ознак психологічної травматизації.

37. Розробіть рекомендації щодо підвищення мотивації населення до участі в екологічних проєктах.

38. Проведіть самооцінювання власної готовності до участі в екологічних ініціативах. Оцініть за 5-бальною шкалою екологічну відповідальність; комунікативні навички; готовність працювати в команді; здатність мотивувати інших; громадянську активність. Зробіть короткий висновок щодо напрямів власного розвитку.

10. Самостійна робота

Самостійна робота здобувача освіти є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь; є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, вирішення наукових та практичних завдань. Самостійна робота є формою індивідуальної позааудиторної роботи здобувача освіти, метою якого є самостійне засвоєння частини програмного матеріалу, систематизація, поглиблення, узагальнення, закріплення та практичне застосування знань, розвиток навичок самостійної роботи.

Самостійну роботу здобувач освіти може виконувати у бібліотеці, лабораторіях, комп’ютерних класах тощо. Виконання здобувачем освіти самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій та/або допомоги відповідного фахівця. Навчальний матеріал для самостійної роботи виноситься на поточний і підсумковий контроль разом з навчальним матеріалом, який опрацьовувався під час проведення аудиторних занять.

Основні види самостійної роботи: опрацювання навчального матеріалу, пошук інформації в бібліотеках, інтернет, використання баз даних інформаційно-пошукових та довідникових систем; підготовка до аудиторних занять, опрацювання інструкцій і методичних рекомендацій; підготовка доповідей, рефератів; виконання індивідуальних завдань; самооцінювання знань і умінь; наукова робота (написання наукової публікації, тез доповідей, есе тощо) тощо.

Питання та завдання самостійної роботи формуються на початку викладання освітнього компонента залежно від мети наукових досліджень здобувача та його індивідуального навчального плану.

11. Загальні вимоги

Освітній процес регулюється академічними правилами ЛНТУ. Здобувачі освіти зобов'язані ознайомитися з вимогами, визначеними Кодексом академічної доброчесності ЛНТУ та Політикою етичного використання штучного інтелекту в ЛНТУ, і дотримуватися принципів академічної доброчесності та етичного використання штучного інтелекту в освітній діяльності.

Академічна доброчесність. Учасники освітнього процесу зобов'язані дотримуватися Закону України «Про академічну доброчесність» від 18.12.2025 № 4742-IX та внутрішніх нормативних документів ЛНТУ. Не допускаються академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, привласнення авторства, несамостійне виконання завдань, а також недоброчесне використання результатів, згенерованих штучним інтелектом.

Використання штучного інтелекту. Інструменти штучного інтелекту можуть використовуватися для пошуку ідей, пояснення методів, попереднього структурування, мовного редагування та допоміжного аналізу неконфіденційних даних, якщо конкретне завдання не передбачає повністю самостійного виконання. Здобувач освіти має зазначати використаний інструмент, мету та етап його застосування, перевіряти факти й розрахунки та самостійно обґрунтовувати висновки.

12. Література

І. Навчально-методичні матеріали та розробки

Праці автора силабуса:

1. Соціальна реабілітація : метод. вказівки до семінарських занять для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)» галузі знань А Освіта спец. А1 Освітні науки денної та заоч. форм навч. / уклад. Л.М. Потапюк. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 32 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/entities/methodologicalsupport/9ccf832f-8d79-4148-bd63-3c5a127a77c9.

2. Соціальна реабілітація: методичні вказівки до виконання самостійної роботи для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти ОПП «Освітні, педагогічні науки (Інклюзивна освіта)» галузі знань А Освіта спец. А1 Освітні науки денної та заоч. форм навч. / уклад. Л.М. Потапюк. Видання 2-ге, доповнене і перероблене. Луцьк: ЛНТУ, 2026. 44 с. URL: https://repository.lntu.edu.ua/entities/methodologicalsupport/0baeeeec-0312-48c4-8ebe-5d820c122771.

3. Потапюк Л.М. Термінологічний словник-довідник із соціальної реабілітації. Луцьк: відділ іміджу та промоції ЛНТУ, 2024. 107 с. URL: https://surl.li/ljigdg.

Праці інших авторів:

4. Психологія стресу та стресових розладів : навч. посіб. / Уклад. О.Ю. Овчаренко. К. : Університет «Україна», 2023. 266 с. URL: https://uu.edu.ua/upload/Nauka/naukovi_vydannia/psihologija_stresy_2023_compressed.pdf.

5. Цільмак О.М. Технології психологічного консультування : підручник; підрозд. 2.4.2 у співавт. з А.Д. Онішкевич. Одеса : Астропринт, 2023. 212 с. URL: https://dspace.onua.edu.ua/items/626b26db-5e28-4fef-8eb9-7401a20ed9e8.

ІІ. Наукові праці

Праці автора силабуса:

6. Потапюк Л.М. Особливості формування стресостійкості студентів в умовах російсько-української війни. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Психологія. № 2 (2023). С. 34–38. URL: https://doi.org/10.32782/psy-visnyk/2023.2.6.

7. Потапюк Л.М., Косенюк М.М. Вплив взаємодії батьків і педагогів на формування особистості дитини з особливими освітніми потребами: Вчені записки Університету «КРОК» : зб. наук.

праць. Київ : ВНЗ «Університет економіки та права «КРОК», 2023. Вип. № 3 (71). С. 208–215. URL: https://doi.org/10.31732/2663-2209-2022-71-208-215.

8. Потапюк Л.М., Дендак А.С. Розвиток інклюзивної освіти в Україні : проблеми та перспективи впровадження. Педагогічні науки: теорія та практика. № 3 (47). Видавничий дім «Гельветика». 2023. С. 7–13. URL: https://doi.org/10.26661/2786-5622-2023-3-01.

9. Потапюк Л.М., Лінник Б.В. Вплив воєнного конфлікту на розвиток зв'язного мовлення дітей з особливими освітніми потребами: виклики та стратегії підтримки. Духовність особистості: методологія, теорія і практика : збірник наукових праць / Гол. редактор Г.П. Шевченко. Вип. 1 (108). Київ : вид-во СНУ ім. В. Даля, 2024. С. 151–160. URL: https://doi.org/10.33216/2220-6310/2024-108-1-151-160.

10. Потапюк Л.М. Психологічне здоров'я здобувачів вищої освіти в умовах воєнних викликів: роль і потенціал соціальної реабілітації. Витоки педагогічної майстерності: журнал / Полтав. нац. пед. ун-т імені В.Г. Короленка. Полтава, 2026. Випуск 37. (Серія «Педагогічні науки»). С. 185–191. URL: https://doi.org/10.33989/2075-146x.2026.37.361842.

11. Hudym I., Abilova O., Potapiuk L., Nikolenko L., Poliakova A. Strategies and best practices for promoting inclusive education to meet diverse learning needs. Conhecimento & Diversidade, Niterói, v. 16, n. 42. Abr./Jun. 2024. 270–286. URL: https://doi.org/10.18316/rcd.v16i42.11682.

12. Rozina I., Malaniuk N., Kalyniuk A., Potapiuk L., Tsumarieva N. Tolerance to uncertainty as a factor in the development of higher education students' professional identity. Sapienza: International Journal of Interdisciplinary Studies. V. 5. N. 4. 2024, Sapienza Grupo Editorial. e24080. URL: https://doi.org/10.51798/sijis.v5i4.881.

13. Zhylin M., Malysh V., Mendelo V., Potapiuk L., Halahan V. The impact of emotional intelligence on coping strategies for psychological trauma. Environment and Social Psychology. Volume 9. Issue 7. 2024. 1–12. URL: https://esp.as-pub.com/index.php/esp/article/view/2370/1307.

14. Shostak O., Nikolenko I., Sereda I., Pushkarova T., Potapiuk L. Formation of an inclusive approach in the education of children with special educational needs (ukrainian experience). Conhecimento & Diversidade, Niterói, v. 15, n. 38 Jul./Set. 2023. 280–305. URL: https://doi.org/10.18316/rcd.v15i38.11057.

Праці інших авторів:

15. Анохін Є.Д. Композиція тіла військовослужбовців армії США в системі оцінювання їх фізичної готовності / Є.Д. Анохін, С.В. Романчук, Ю.Б. Бобко, А.П. Петрук. Olympicus : науковий журнал. 2024. № 2. С. 22–31. URL: http://dspace.pdpu.edu.ua/bitstream/123456789/20185/1/2.pdf.

16. Давидова О.В. Майндфулнес-технології регуляції стресостійкості в роботі практичного психолога з учнями юнацького віку. Кременчук, 2022. 56 с. URL: https://ed.pano.pl.ua/media/3215.

17. Милославська О., Богдановський С. Особливості саморегуляції у військовослужбовців із різним рівнем резильєнтності. Наука і освіта : наук.-практ. журнал. 2023. № 1. С. 51–57. URL: https://scienceandeducation.pdpu.edu.ua/articles/2023-1-doc/2023-1-8.

18. Пилипенко Н.М. Психологічна допомога та підтримка постраждалим внаслідок війни в Україні. Вісник Національного університету оборони України, 6 (70). 2022. С. 142–148.URL: https://visnyk.nuou.org.ua/article/view/263647.

19. Помилуйко А. Психологічна адаптація та збереження психічного здоров'я військовослужбовців під час військового конфлікту. Актуальні проблеми практичної психології : збірн. наук. праць Міжнародн. наук.-практич. інтернет конф. (17 трав. 2024 р., м. Одеса). Одеса, 2024. С. 327-331. URL: https://old.pdpu.edu.ua/images/2024/konferencii/mizhnarodni/akt_prob_prakt_psih/zbirnyk_2024.pdf.

20. Попелюшко Р.П. COVID-19 як чинник виникнення посттравматичного стресового розладу. Вісник Львівського університету. Серія психологічні науки. 2022. Випуск 13. С. 130–136. URL: https://psy-visnyk.lnu.lviv.ua/archive/13_2022/16.pdf.

21. Попелюшко Р.П. Особливості психологічної допомоги жертвам шкільного булінгу. Науковий журнал «Психологічні травелоги», 2023, № 1. С. 106–115. URL:

https://pt.khmnu.edu.ua/index.php/pt/issue/view/6/4.

22. Психологічні основи соціальної мобільності особистості в період криз: монографія / Завацький Ю.А., Бурлакова І.А., Гейко Є.В., Заверуха О.Я., Завацька Н.Є. / За наук. ред. Ю.А. Завацького. К.: ПВТП «LAT&K», 2023. 300 с. ISBN 978-617-7699-30-8. URL: https://surl.li/wogopd.

23. Романовська Л. Особливості психологічної реабілітації осіб, які пережили травмівні події. Scientific Journal «Psychology Travelogs», 2024, Issue 3. P. 251–260. URL: https://pt.khmnu.edu.ua/index.php/pt/article/view/223/210.

24. Харченко, Є., & Онуфрієва, Л. Психологічна реабілітація учасників бойових дій з психічними розладами та травмами. Збірник наукових праць «Проблеми сучасної психології», (61). 2023. С. 51–73. URL: https://problemps.kpnu.edu.ua/article/view/288433/282060.

25. Цільмак О.М. Провідні технології самодопомоги в процесі психологічної практики. Юридична психологія. 2022. Том 30 № 1. С. 37–47. URL: https://psychped.navs.edu.ua/index.php/psychped/article/view/1502/1496.

26. Borysova O. O. The Impact of Post-Traumatic Stress Disorder on the Psychological and Physical Health of Military Personnel / O. Borysova, P. Rogozhan, L. Volnova, V. Pichurin, S. Lobanov. Vol. 4 (2025): Salud, Ciencia y Tecnología - Serie de Conferencias. URL: https://conferencias.ageditor.ar/index.php/sctconf/article/view/695/1659.

27. Knecht P. Importance des dispositifs de réhabilitation psychosociale dans la prise en charge des militaires blessés psychiques. Présentation du dispositif ATHOS de Cambes. Annales Medico-psychologiques, revue psychiatrique. 2023. Vol. 181, Iss. 2. P. 176–179. URL: https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S0003448722003936

28. Sukhostavets, N. (2022). Psycho-rehabilitation adaptation of pregnant women and mothers in the postpartum period who experienced traumatic events during the war. Futurity Medicine, 1 (3), 4–12. https://doi.org/10.57125/FEM.2022.09.30.01 URL: https://futurity-medicine.com/index.php/fm/article/view/11.

III. Інформаційні ресурси

29. Про академічну доброчесність: Закон України № 4742-IX від 18.12.2025. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4742-20#Text.

30. Про затвердження Державного стандарту соціальної реабілітації осіб з інтелектуальними та психічними розладами. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0066-19 .

31. Міністерство соціальної політики, сім’ї та єдності України. Офіційний сайт. URL: msp.gov.ua.

32. Про благодійну діяльність та благодійні організації : Закон України №5073-VI із змінами. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5073-17/ed20200227#Text.

33. Про волонтерську діяльність: Закон України № 3236-VI від 01.06.2025. URL: http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/3236-17.

34. Про запобігання та протидію домашньому насильству: Закон України № 2229-VIII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2229-19#Text.

35. Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю Україні : Закон України № 875-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text.

36. Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні: Закон України від 06.10.2005 р. № 2961-IV. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text.

37. Про реабілітацію у сфері охорони здоров’я: Закон України від 03.12.2020 р. № 1053-IX. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1053-20#Text.

38. Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні : Закон України № 2998-XI зі змінами. URL: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/2998-12.

39. Електронний освітній портал ЛНТУ. Система Moodle. Курс «Соціальна реабілітація» URL: https://mdl.lntu.edu.ua/course/view.php?id=2091.